

Suggesties voor verkiezingsprogramma - Energietransitie

Beste gemeenteraadslid,

In maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Op dit moment worden veel verkiezingsprogramma's samengesteld van (lokale afdelingen van) politieke partijen voor deze verkiezingen. Een belangrijke klus. De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Energie-Nederland, Holland Solar en NedZero (samenwerkend in het [Regioteam Energietransitie](#)) helpen en inspireren raadsleden graag met **suggesties voor de energietransitie**. [Het document met voorstellen vindt u hier](#).

Wij zien als belangrijkste punten voor die transitie: de opwek van energie van eigen bodem, energienetten, de gebouwde omgeving en verkeer. We hebben voor die punten voor u uitgeschreven wat u aan uw kiezers zou kunnen voorleggen. Qua vorm kozen we voor teksten waarbij we ons als het ware op uw kiezers richten.

We realiseren ons dat sommige issues meer en anderen weer minder van toepassing zijn op verschillende gemeenten. U bent als geen ander in staat te **shoppen** uit onze suggesties.

Mocht u graag willen **sparren** met ons, dan kan dat ook. Het Regioteam heeft voor elke provincie een coördinator die graag even meedenkt. Mail ons op regio@nvde.nl.

Mocht u zelf niet betrokken zijn bij het verkiezingsprogramma voor komend jaar, dan zou u ons helpen onze input bij de **juiste mensen** in uw afdeling terecht te laten komen.

Veel succes met uw belangrijke werk en met hartelijke groet,

Namens het Regioteam Energietransitie,

Joris Wijnhoven
NVDE

*Meld u [hier](#) aan om maandelijkse updates van het
Regioteam Energietransitie te ontvangen*

Energietransitie-suggesties voor in het verkiezingsprogramma

Een warm huis, genoeg stroom voor je bedrijf en een schone auto of bus om op het werk te komen zijn basisbehoeftes van iedereen. De beschikbaarheid van betaalbare energie is minder vanzelfsprekend geworden. Landen gebruiken fossiele brandstoffen als wapen om elkaar onder druk te zetten. Om minder afhankelijk te worden van import, moeten we zelf méér energie opwekken. En ons energiesysteem aanpassen om in te spelen op het veranderende aanbod van (schone) energie uit zon, wind of warmte uit de aarde. We gaan meer energie opslaan. En kunnen ook nog veel energie besparen. Dat lukt alleen als we álle inwoners en bedrijven helpen om deze grote veranderingen mede vorm te geven. Ieder op zijn eigen manier, maar allemaal in dezelfde richting: met vooral energie van eigen bodem.

Energie van eigen bodem

Wie niet langer durft te vertrouwen op goedkoop gas of olie uit het buitenland, kan maar beter werken aan zoveel mogelijk energie van eigen bodem. Dat loopt al lekker: meer dan de helft van onze elektriciteit komt uit schone bronnen. Om te voorkomen dat er van bovenaf besloten wordt hoe we meer schone energie opwekken, maakten gemeenten onderling afspraken in de zogenaamde Regionale Energie Strategieën. Uiteraard houden we vast aan die ambities en afspraken voor 2030 en gaan we het gesprek aan over verdere uitrol na 2030.

Zon

- Nog lang niet alle geschikte daken liggen vol zonnepanelen. We maken afspraken met woningbouwcorporaties om ook huurders aan zonnestroom te helpen. En helpen woningbezitters met gezamenlijke inkoopacties.
- Binnen de regels die de provincie daarvoor heeft gesteld, gaan we opzoek naar nieuwe locaties voor zonneparken. Vooral waar er vraag is naar schone stroom. Waar mogelijk combineren we opwek met landbouw.
- We passen de zonneparken mooi in het landschap in en streven ernaar dat minstens de helft in handen van energiecoöperaties komt.

Wind

Windenergie is een perfecte aanvulling op zonnestroom, omdat het gemiddeld vaak waait als de zon niet schijnt. En andersom. We helpen initiatiefnemers bestaande windplannen uit te voeren.

- Extra opwek van windenergie kan helpen om op plekken waar de vraag naar stroom soms groter is dan het net aan kan, ontwikkelingen als woningbouw of bedrijfsuitbreidingen mogelijk te maken. Vooral daar krijgen nieuwe initiatieven (bij voorkeur van lokale burgergroepen of ondernemers, zodat die kunnen meeprofiteren van de opbrengst) de ruimte.
- Uiteraard past elke molen binnen de landelijke normen voor afstand, geluid en slagschaduw.

Groen gas

Groen gas is een duurzaam alternatief voor aardgas. Voor de installaties om bijvoorbeeld uit afval, rioolslib of mest groen gas te maken, is ruimte nodig. We helpen initiatiefnemers voor groen gas installaties bij het vinden van geschikte locaties. En zorgen voor snelle vergunningsverlening.

Aardwarmte

- Waar dat nog niet in beeld is, onderzoeken we of er in de bodem aardwarmte zit. Dat kan opgepompt worden om gebouwen en/of kassen mee te verwarmen, een duurzaam en lokaal alternatief voor gas.
- We faciliteren initiatiefnemers bij verdere stappen en zorgen voor een soepel vergunningsproces. Ook maken we ruimte voor de installaties en zorgen we dat de inwoner goed wordt geïnformeerd.
- We kijken of we zelf kunnen participeren bij initiatieven, als dat projecten versnelt.

Wonen

Om inwoners te beschermen tegen de voortdurend schommelende aardgasprijzen, gaan we helpen bij het verduurzamen van woningen en overschakelen op schone bronnen van warmte. De gemeente is de regisseur van de overgang naar schone warmte: die taak nemen we heel serieus.

- We gaan per wijk bepalen wat de beste manier is om van aardgas af te komen: met individuele warmtepompen, of met een collectief warmtenet. Daarbij brengen we in kaart wat geschikte warmtebronnen zijn: warmte uit water of de bodem, of restwarmte. Of uit het stopcontact. Zo weten inwoners waar ze aan toe zijn.
- We maken met belangrijke partners als woningbouwcorporaties, warmtebedrijven en netbeheerders plannen om die alternatieven voor gas ook van de grond te krijgen en mensen te helpen mee te doen.
- We helpen burgers in slechte woningen met energiefixers om snelle verbeteringen aan te brengen om energie te besparen.
- We pakken onze eigen gebouwen aan en helpen ook scholen en sporthallen met isolatie en verduurzaming.
- We zien er streng op toe dat kantoren en bedrijven netjes aan de wettelijke normen voor energieprestatie voldoen. Waar nodig helpen we met advies over energiebesparing.

Energienetten

Op sommige momenten is er teveel vraag naar of aanbod van stroom en ontstaan er files op het elektriciteitsnet: netcongestie. Behalve door slimmer gebruik te maken van de rustige momenten op dat net, moet het ook worden uitgebreid.

- We onderkennen dat de uitbreiding van het stroomnet cruciaal is voor economische ontwikkeling en verduurzaming van woningen en mobiliteit. We maken dus ruimte voor transformatorhuisjes, onderstations en kabels.
- We verwachten dat opslag van energie snel rendabel wordt. Dat is fijn, want zo kunnen we beter omgaan met pieken en dalen. We maken regels voor het realiseren van batterijen en warmteopslag, zodat initiatiefnemers aan de slag kunnen.
- Behalve stroomkabels kunnen er ook waterstof- of CO₂-leidingen aangelegd moeten worden. We creëren ruimte en doen ons best vergunningsprocedures soepel te laten verlopen.
- We ondersteunen bedrijventerreinen die niet kunnen uitbreiden of verduurzamen door netcongestie met deskundigen, die in samenspraak met netbeheerders kunnen helpen regelen wat nodig is om bestaande aansluitingen slimmer te gebruiken. Zo kan een bedrijventerrein een energy hub worden.

Verkeer

Om af te komen van geïmporteerde olie en om de lucht schoner en gezonder te maken, stappen we over op elektrisch rijden.

- Om elektrisch rijden aantrekkelijk te maken, zijn er genoeg oplaadpunten nodig. Daar zorgen we voor via een aanbesteding (samen met buurgemeenten). Ook staan we garant voor genoeg ruimte voor deze oplaadpunten.
- We geven ruim baan aan de fiets en zorgen voor veilige fietspaden en fietsenstallingen bij stations en voorzieningen.
- Om onnodige mobiliteit te voorkomen, bouwen we vooral bij openbaar vervoersvoorzieningen en in flinke dichtheden. Zo creëren we reizigersstromen zodat goed openbaar vervoer kansrijk wordt.
- We doen er alles aan om het netwerk van ov-lijnen op peil te houden en waar mogelijk uit te breiden.
- In onze eigen gemeentelijke organisatie bieden we ambtenaren kansen hun werktijden te spreiden. Zo ontlasten we de spits en zijn andere werkgevers tot voorbeeld.

Over het Regioteam Energietransitie

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE), Holland Solar, Energie-Nederland en NedZero werken samen om de energietransitie op regionaal niveau te ondersteunen: Het [Regioteam Energietransitie](#). Het team vertegenwoordigt marktpartijen in de energietransitie bij lokale overheden en energieregio's.

Contact: regio@nvde.nl